

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1979 m.

kovo

22 d.

Ketvirtadienis

Nr. 33 (3923)

HIIIIIIII

Raina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Pavasarij pasiryžę sutikti parengtyje

Kartu su naujais lūkesčiais, pavasaris žemdirbiams atneša ir aibes rūpesčių. Jų vargiai kas išvengs ir šiemet, nes po žemės ūkiui itin sunkaus ir nepalankaus rudens laukuose liko nemaža iki galo nebaigtų darbų. Ateinantis darbmetis iš laukų šeimininkų pareikalaus neeilinio ryžto ir sumanumo.

Nors laukų darbams jau paruošėme daugiau kaip 80 traktorių, sandėliuose supilta užtektinai pirmaklasės grūdų sėklos, neįaudina ir kitos seklinės medžiagos likimas, bet dabar jau patis metas atėjo konkrečiai numatyti, apgalvoti visus su pavasariu susijusius darbus, — kalbėjo „Gintaro“ kolūkio vyr. agronomas Stasys Sinkūnas.

Išankstinė darbų rikiuotė šiame ūkyje nebe naujas dalykas. Bet šiemet jai šičia kreipiamas neeilinis dėmesys, nes siekis tėra vienas — kad darbmetis užsitęstų minimaliausiais terminais ir tuo pačiu neprasilenktų būtų su darbo kokybe.

Stavropolio krašto Ipatovo rajono žemdirbių pavyzdžiu visus sėjos darbus „Gintaro“ kolūkyje numatoma organizuoti sroviniu būdu, remiantis ritmingu specialiai suburtu mechanizatorių grandžių darbu. Pirmąją

sudarys žemės ruošėjai, kurie panaudos 16 vikšrinių ir tris galingus T-150K markės traktorius. Kad šis gausus technikos būrys būtų paslankesnis, būtų įmanoma reikliau kontroliuoti žemės įdirbimo darbus, grandis bus paskirstyta į keturias atskiras grupes, vadovaujantis

tos priemonės socialistiniam lenktyniavimui — organizuoti tarp visų atskirose grandyse suburtų grupių. Rezultatai bus susumuojami kas trys dienos, pirmiausia — siems numatytos piniginės premijos po 30 rublių. Lenktynių eiga kontroliuoti sukurta devynių žmonių ko-

kalauja ir organizinių trašų tvarkymas, — pastebėjo ūkio vyr. agronomas Stasys Sinkūnas.

Ankstesniais metais visas kaupiamosios skaitas dirvas gintariečiai sugebėdavo patrešti organinėmis trašomis vasara arba iš rudens. Bet dėl pernelyg gausios kaprizų šiemet dalį kaupiamosios kultūroms skirtų dirvų teks pamėšluoti pavasarį. Todėl šiandien patis darbu įkarsčius abiejų mechanizatorių organizinių trašų tvarkymo brigadų vyrams. Broliai Juozas ir Antanas Zeliabinai, Petras Ramanauskas, Povilas Vildžius — viso 14 mechanizatorių — per dieną į lauko rietuves išgabena apie 500 tonų mėšlo, o visumoje laukuose jo jau sukaupta daugiau kaip 16 tūkstančių tonų. Todėl, atsiliepdami į Saklų rajono Lietuvos KP 60-mečio kolūkio žemdirbių kreipimąsi, gintariečiai šiemet kiekvienam ariamos žemės hektarui pasirūšė įterpti po 14 tonų organinių trašų.

L. Vaitonis
„K. d.“ koresp.

- ⊙ Pavasario sėjai — konkretų darbų planą
- ⊙ Ipatovo žemdirbių pavyzdžiu
- ⊙ Aklratyje trašų tvarkymo reikalai

pagal jose esančios technikos pajėgumą, galingumą bei mechanizatorių kvalifikaciją.

Po žemės ruošėjų sėjai seks amoniakinio vandens terpimo ir sėjos grandys. Pastaroji vėlgi pasiskirs į keturias savarakiškas sėjų grupes, kurių kiekvienoje bus po tris sėjamasias ir po viena grūdų užpylėjas. Gintariečiai paskaičiavo, jog, maksimaliai išnaudojant sėjamasias, kasdien galės apšėti iki 200 hektarų dirvų, o visa vasarinių grūdinių kultūrų sėja, įeigu bus palankios meteorologinės sąlygos, užsitęs neilgiau dešimtadienio. Tikriausiai, sėjos spartai ir kokybei teigiamą įtaką turės ir numaty-

misija. Be to, siekiant išvengti didesnės gaisrės vienos ar kitos laukuose trūšančios technikos gedimo alvejis, laukuose budės specialieji remontininkų grupė (inžinierius-mechanikas, du šalikavai, suvirintojas, varuotojas), bus plačiai pasinaudojama vietinio radijo ryšiais. Visi pavasario darbymečio metu trūšiantys mechanizatoriai, kiti prie sėjos darbu užimti žemdirbiai karštu pietu — susilauks tiesiogiai savo darbo vietoje. — Nemažai pastangų re-

JAUNIEJI LENKTYNIAVIMO NUGALĖTOJAI

Kasmet LLKJS rajono komitetas išaiškina jaunimo socialistinio lenktyniavimo nugalėtojus, geriausius savo profesijų žinovus. Neperseniausiu įvyksioje jaunųjų gamybinių popietėje geriausiai padirbėjusiems trečiaisiais dešimtojo penkmečio metais jaunuoliams buvo įteiktos LLKJS rajono komiteto pereinamosios raudonosios gairės, garbės raštai. Geriausiais jaunaisiais gamybininkais rajone pagal atskiras kategorijas buvo pripažinti Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio mechanizatorius A. Grigaliūnas, „Ateities“ kolūkio varuotojas S. Baltakis, Svėdasų kolūkio vyr. zoofėchikas R. Kubilius, Naujasodžio tarybinio ūkio vyr. agronomas J. Janyšius, Rajkoopsąjungos stalius K. Berezauskas, Anykščių BGAK siuvėja D. Čekuolytė, universalinės parduotuvės pardavėja A. Juknevičiūtė, Kavarsko konditerijos cecho konditerė J. Sirvinskienė, KMK murininkas B. Petronis, TSO darbų vykdytojas A. Krisiūnas. V. Butkutė

Teorinė-praktinė konferencija ideologinio darbo klausimais

LKP Anykščių rajono komitetas organizavo teorinę-praktinę konferenciją, skirtą aptarti TSKP Centro Komiteto Generalinio Sekretoriaus, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirminio draugo L. Brežnevo veikalui „Aktualūs TSKP ideologinio darbo klausimai“. Konferencijoje dalyvavo Anykščių rajono įmonių, organizacijų, įstaigų, mokyklų ir ūkių, partinio ir komjaunimo politinio švietimo bei ekonominio mokymo propagandistai, politinformatoriai.

Ižanginiu žodžiu teorinę-praktinę konferenciją pradėjo LKP Anykščių rajono komiteto sekretorius Juozas Dailė.

Konferencijos dalyviai su įdomumu išklausė LKP Centro Komiteto politinio švietimo namų vedėjo Vladimirio Beriozovo pranešimą tema „Ideologinis darbas — svarbus kovos už komunizmo darbo baras“.

Apie draugo L. Brežnevo dviemio „Aktualūs TSKP ideologinio darbo klausimai“ reikšmę, toliau praturtinant marksistinė-lenining teorija,

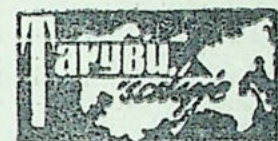
mintimis konferencijoje pasidalino Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio pirminės partinės organizacijos sekretorė Regina Tunkevičienė.

Debeikių vidurinės mokyklos direktorė Elena Sakavicienė ir „Gimtosios žemės“ kolūkio pirmininko pavaduotojas Alfonsas Staikūnas savo pranešimuose nagrinėjo socialistinio gyvenimo būdo pagrindinius principus.

Apie draugo L. Brežnevo veikalė išskeltus uždavinius, susijusius su ideologinio darbo vaidmens didėjimu šiuolaikiniame etape konferencijos metu mintimis pasidalino Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja, rajono politinio švietimo metodinės tarybos pirmininkė Ona Skairienė.

„Idėjinio įsitikimo, ryžtingumo ir sugebėjimo statyti komunizmo ugdymas“ — tokia tema konferencijoje kalbėjo Troškūnų vidurinės mokyklos direktorius Jaroslavas Markuckas.

„K. d.“ Inf.

kelliasdešimt tonų šienainio arba siloso.

„Kubaneje pradėti sėti vasariniai javai. Kartu dirbami kiti laukų darbai — sulaukoma drėgmės, papildomai tręšiami žiemkenčiai. Ruošiasi pavasario sėjai ir ryžių auginiojai. Kartu su melioratoriais jie baigia įvairių garsiuosius nendrynus Kubanės žemupyje.

„Patvirtintas Irkutsko srities Ust Ilmsko miesto centrinės dalies užstatymo projektas. Nauji masyvai bus statomi ant kalvos prie vandens telkinio. Leningrado specialistai, kurie projektuoja Ust Ilmską, nutarė įtraukti taigos saleles į mikrorajonų apželdinimo sistemą.

„Gomelio žemės ūkio mašinų gamykloje paleistas centrinis savaeigių pašarų ruošimo mašinų KSK-100 surinkimo konvejeris. Kai įmonė bus galutinai rekonstruota, ji kasmet teks kaimui dešimt tūkstančių šių galinų kombainų, kurių kiekvienas per valandą paruošia

„Stodoličės gyvenvietėje atidaryta didelė universalinė parduotuvė. Per trejus metus Smolensko srities pradėjo veikti 114 parduotuvių.

„Selangero gyvenvietėje pradėjo veikti automatizuotas kompleksas, kuriame galima penėti 30 tūkstančių kiaulių. Tai pirmoji tokia didelė ir plačiai mechanizuota įmonė Marij autonominėje respublikoje.

(TASS-ELTA)

Atsiliępti į šakiečių iniciatyvą

Trašos — pašarinėms kultūroms

Nepaisant lėtinių orų, „Gimtosios žemės“ kolūkio žemdirbiai pernai rudenių spėjo patrešti organinėmis trašomis 90 ha dirvų. Čia šiemet bus auginamos bulvės, pašariniai runkeliai.

Įtemptai pasidarbavo, veždami į laukus organines trašas, šio kolūkio mechanizatoriai per žiemą. Dabar iš fermų išvežta ir į rietuves laukuose sukrauta 15 tūkstančių tonų mėšlo. Mėsle-vežio darbus sumaniai rikiuoja kolūkio agrochemikė Janė Stakenienė ir brigadininkas Antanas Sindikas. Šiam darbu kolūkyje sudarytos dvi mechanizatorių grandys. Ypač sparčiai darbuojasi, kraudamas organines trašas, mechanizatorius Jonas Dlugabarskas. Jas veždami į laukus, pasižymėjo traktorininkai Julius Butkevičius, Jonas Selevičius, Povilas Baseckas, Vidas Strolia. Valdanti buldozerius mechanizatorių Sigito Armonačio ir Alfonsa Ba-

blisko patyrimas praverė, išvalant seklius galvijų tvartus ir tvarkingai sustumiant laukuose mėšlą į rietuves. Stropumu pasižymėjo ir traktorininkas Antanas Martišiūnas, per visą žiemą vežęs į laukus trašų priekabas.

Šiam mėnesiui pasibaigus, kolūkyje bus susumuoti trašas tvarkingai mechanizatorių socialistinio lenktyniavimo rezultatai už žiemos sezoną. Bus premijuoti daugiausia pasidarbavę trašų krovėjas, vežėjai ir buldozerininkas.

Atsiliępdami į šakiečių kreipimąsi, kolūkio mechanizatoriai paskutinėmis žiemos savaitėmis pasiryžę išvežti į laukus dar 2000 tonų trašų. Per žiemą išvežtomis trašomis bus patręšta 80 ha dirvų, kuriose bus auginami kukurūzai. Dalis mėšlo bus aparta mišininiuose, kuriose rudenį numatyti sėti žiemkenčius.

D. Barikis

Kurklių kolūkyje įvairių darbų baruose suliksi pirmūnus, komunistinio darbo spartuolius, daugkartinius socialistinio lenktyniavimo nugalėtojus. Pirmiaujančių būryje nebe pirmi metai žengia komunistas, mechanizatorių partinės grupės narys, traktorininkas Steponas Janyšius, valuotojas Povilas Zukas, kiaulčių šėdėja Stasė Sapoliūnė, tekintojas Pranas Papšys. Šiemet žiemą buvo suliepta garbinga teisė pabūti rajono gamybos pirmūnų sąskrydyje.

Vyt. Bagdeno nuotr.

Dideli kaimo statybininkų uždaviniai

„Pakelti kaimo statybos industrializavimo lygį ir pagerinti jos organizavimą, sutrumpinti darbų vykdymo laiką ir pagerinti statomų objektų kokybę...“

Iš TSKP CK 1978 m. liepos plenumo nutarimo

Kilnojamosios mechanizuotos kolonos ir kitos Kaimo statybos ministerijai pavaldžios organizacijos šiemet planuoja padaryti darbu beveik penktadaliu daugiau, negu pernai. Numatyta atiduoti eksploatacijai kompleksų ir fermų 5300 karvių, beveik 30 tūkstančių kiaulių, 250 tūkstančių paukščių. Žemdirbiams patalysime per pusantro šimto tūkstančių kvadratinio metrų gyvenamojo ploto, penkiolika mokyklų ir tiek pat vaikų darželių, nemažai kaimo ambulatorijų, kultūros namų ir t. t.

Šios užduotys sunkios, bet įvykdomos, nes daugelyje KMK sparčiai dirbama jau nuo penkmečio pradžios. Praėjusiais metais pastatyta 160 tūkstančių kvadratinio metrų gyvenamojo ploto, vienos planuotos ambulatorijos, buitinio gyventojų aptarnavimo paviljonai, valgyklos, svirnai, bulvių ir daržovių saugyklos, 15 tūkstančių tonų talpos mineralinių trąšų sandėlis Utenoje, daug garų. Gerokai viršytos patalų galvijas, paukščiųams, mechaniniui dirbtuvių statybos užduotys. Tačiau apskritai ministerijai pavaldžios statybinės organizacijos pernai liko skolingos užsakovams už 14,4 milijono rublių.

Iki šiol mūsų statybininkams bene sunkiausiai sekėsi statyti kultūrinius ir buitinius pastatus. Tačiau taip yra ne visur. Pernai laiku ir gerai pastatė mokyklas, vaikų darželius, atidavė gerokai daugiau, negu buvo planuota, gyvenamojo ploto Kretingos, Raseinių ir Varėnos kilnojamosios mechanizuotos kolonos. Ir tai joms nesukliudė sparčiai statyti gamybinius objektus. Raseiniškiai, pavyzdžiui, sekmingai statė vieną didžiausių respublikoje Girkalnio kiaulių auginimo kompleksą.

Be Girkalnio, šiemet bus baigti Turgelių, Bugenių, Svėdasų ir „Ventos“ kompleksai, taip pat „Nevežio“ komplekso pirmoji dalis. Plečiasi Vilniaus ir Vievio paukštynai, naujus gyvulininkystės pastatus galės pradėti eksploatuoti Kauno rajono Mičiurino tarybinio ūkio-technikumo, Joniškio rajono Mindaugių tarybinio ūkio, Švenčionių rajono Jurgeliškės tarybinio ir daugelio kitų ūkių žemdirbiai. Kaimo statybininkai šiemet pastatys mokyklas Rudiškėse ir Lukšiuose, vaikų darželius Sakiuose ir Baisogaloje, ligonines Varėnoje ir Šilalėje, skalbyklas Raseiniuose ir Pasvalyje...

Didelis rezervas kaimo statyboms spartinti ir gerinti yra brigadinė ranga. Štai Kretingos kilnojamosios mechanizuotos kolonoje, kuri už penkštį darbą andovana TSKP CK, TSRS Ministrų Tarybos, VPSC ir

Pasakoja Lietuvos TSR Kaimo statybos ministro pavaduotojas P. CIVILKA

VLKJS CK pereinamąja raudonąja vėliava, šiuo būdu dirba beveik visos brigados. Įdiegus brigadinę rangą, ši kolona pernai visus objektus atidavė naudoti anksčiau laiko, puspenkto procento padidino darbo našumą, už keliasdešimt tūkstančių rublių sutaupė statybinių medžiagų. Kolektyvas jau lapkričio mėnesį įvykdė trejų penkmečio metų užduotį.

Šiemet teks įvykdyti kai kurių kilnojamyjų mechanizuotų kolonų darbo neritmingumą, užtikrinti, kad pastatai, ypač gyvenamieji namai, būtų atiduodami naudoti tolygiai per visus metus. Kai kur dar pirmajame pusmetyje dirbama neįtemptai, antrajame — šturmuojama, todėl atiduoti metų gale eksploatuoti objektus susidaro didelių sunkumų.

Kaip tik todėl, kad naujų namų atidavimas buvo nukeltas į metų pabaigą, pernai liko neįvykdyti raktai nuo 35 vienbučių kooperatinių namų. Iš jų net 27 tenka Kauno teritorinio statybos tresto kilnojamosios kolonos. Prasižėjęs šalčiams, vienbučiuose namuose daug sunkiau atlikti apdailą. Be to, kaimo gyventojai neįsėdinti keliai į metų pabaigoje atiduotus namus, nes senose sodybose lieka žiemai paruošti pašarai gyvuliams, bulvių ir daržovių atsargos. Tuo tarpu neapgyvendintuose vienbučiuose namuose pavasarį vėl reikės taisyti tinką, iš naujo dažyti sienas.

Daugiau pastatų statysime iš surenkamųjų elementų. Tiesa, gamybinių objektų statybai turima industrialinė bazė kol kas yra nepakankama. Dabar veikiančios gelžbetonio konstrukcijų gamyklos leidžia aprūpinti surenkamaisiais elementais tik du trečdalius mūsų statomų objektų. Padėtis pagerės, kai bus išplėstos Vievio ir Ukmergės gamyklos.

Vievio gelžbetonio konstrukcijų gamykloje ruošiamą naują įrangą, šiemet čia pradės veikti gyvenamųjų namų vidaus elementų apdailos linija. Tai leis žymiai sumažinti darbo sąnaudas statybos aikštelėse, pagerinti apdailos kokybę.

Labai patogios kaimo statyboms Jūrės specializuotos kolonos modernizuoto cecho klijuoto medžio konstrukcijos. Iš čia padarytų lengvų ir grakščių medžio bei metalo arkų montuojami paukštynai, Prienų, Molėtų ir kituose rajonuose pastatytos 400 vietų karvės, mineralinių trąšų sandėliai.

Didelę reikšmę turi glaudus bendradarbiavimas su užsakovais. Pirmiaujantis ūkiai, kiek galėdami, padeda darbininkais, transportu. Tačiau dalis užsakovų netgi aišku neparuošia techninės dokumentacijos, blogai apsipina įrengimais. Tai būlinga ir baigiamųjų Girkalnio bei „Nevežio“ kompleksų statybose. Šių metų pirmajame ketvirtyje ypač intensyviai būlina padirbėti Būrolio, Turgelių bei „Ventos“ kompleksų statybose, tad ir čia laukiame efekty-

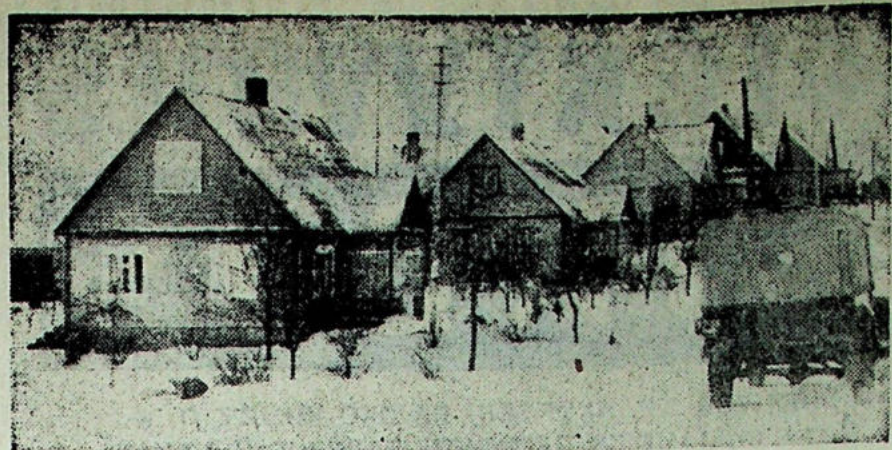
vesnės užsakovų paramos. Statyti naujus kaimo gyvenviečių kvartalus arba naujas gyvenvietes būtų kur kas lengviau, jei užsakovai, kaip ir statybininkai, pereitų prie dvimečio planavimo.

Kaimo statybos ministerijos organizacijų rangos darbų programa šiemet viršija 108 milijonus rublių. Ir ją teks įvykdyti nedidinant darbininkų skaičiaus, keliant darbo našumą, racionaliai naudojant mechanizmus ir mašinas, mažosios mechanizacijos priemones.

Vadovaujantis nesenai priimtu Lietuvos KP CK ir respublikos Ministrų Tarybos nutarimu dėl priemonių respublikos statybos organizacijoms stiprinti, kilnojamosios mechanizuotos kolonos privalo iš esmės pagerinti darbų organizavimą, sudaryti ir nuosekliai įgyvendinti kalendorinius kiekvienos statybos, visų brigadų darbo grafikus, sumaniai koordinuoti genrangovų ir subrangovinių organizacijų darbą. Darbininkams turi būti sudarytos palankios sąlygos aktyviai lenktyniauti pagal „Darbininkų estafetės“ principą, įvykdyti savo asmenines užduotis bei socialistinius įsipareigojimus.

Gera statybininkų darbo nuotaiką daug lems tinkamas buitinis ir kultūrinis aptarnavimas, nuolatinis rūpinimasis jų darbo ir buities sąlygomis.

(ELTA)

Kasmet „Anykščių šilelio“ kolūkyje mažėja laukuose išsimėčiusių vienkienų, daugėja įkurtųjų ūkių gyvenvietėse. Naujai pastatytuose gyvenamuose namuose kolūkių žemdirbių šeimos naudojasi vandentiekio ir kitais buitiniais patogumais. Ypač daug įkurtųjų ateityje bus atšvęsta centrinėje gyvenvietėje — Burbiškyje.

NUOTRAUJOJE: „Anykščių šilelio“ kolūkių Mieliauškių gyvenvietės vaizdas. Vyt. Bagdono nuotr.

Miestuose ir rajonuose (Praneša vietiniai laikraščiai)

I SIUOLAIKINES GYVENVIETES

Aštuoniuose Vilkaviškio rajono ūkiuose visi žemdirbiai jau persikėlė iš vienkienų į gyvenvietes. „Pergalės“ laikraštis praneša, kad šiemet nebeliks vienkienų S. Nėres ir „I komunizmas“ kolūkiuose.

Daromi dideli darbai, tvarkant ir puošiant naujasias gyvenvietes. Tik per pastaruosius ketverius metus jose nutiesta 52 kilometrų vandentiekio linijų, išasfaltuota daugelis pagrindinių gatvių. „Pergalės“, „Rausvės“, S. Nėres kolūkiuose pastatyti vaikų darželiai, o Kalinio ir Gegužės pirmosios kolūkiuose — nauji kultūros namai.

BRIKETAI — APSKRITUS METUS

Veislinės telyčios, kurios nuo penkių mėnesių amžiaus

buvo šeramos vienodais pilnaverčiais briketais, arba prie jų primateis šienainio bei siloso, sėklinimo metu savo svoriu maždaug ketvirtadaliu viršijo pirmos klasės reikalavimus. Briketais penėti buliukai, taip pat papildomai gavę siloso ir žaliųjų pašarų, priaugo po 1100 gramų per parą.

Industriiniuose kompleksuose veislinės telyčios ir penimus buliukus apskritus metus galima šerti pilnaverčiais briketais ir gauti gerą produkciją. Tokia praktinė išvada išplaukia iš Lietuvos Gyvulininkystės instituto pernai atliktų tyrimų.

Devyniolika tiriųjų darbų praėjusiais metais užbaigė Baisogalos mokslininkai, pasakoja „Komunizmo aušroje“ Gyvulininkystės instituto skyriaus vedėjas A. Stankūnavičius. Šie darbai buvo apsvaistyti instituto mokslinėje konferencijoje,

daugelį mokslininkų rekomendacijų pasiūlyta plačiai pritaikyti gamyboje.

VIENAS VIETOJ PENKIŲ

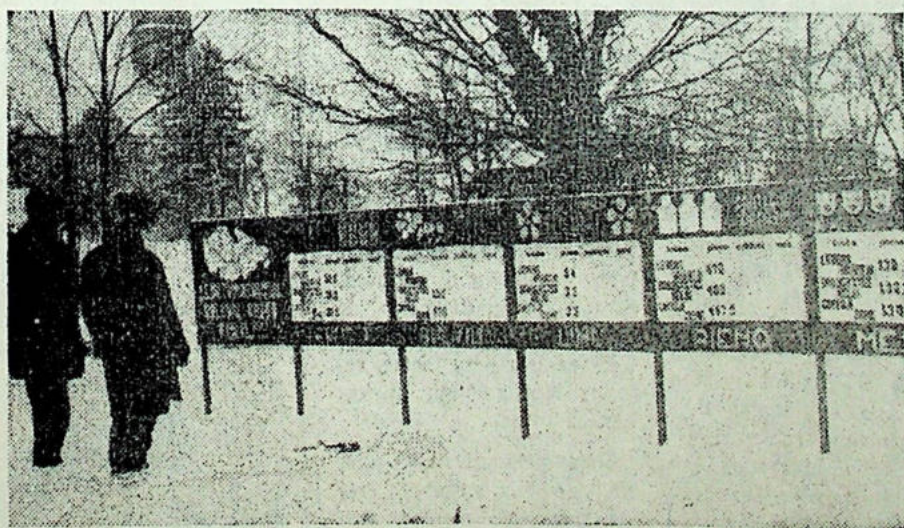
Maželių rajono „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje praėjusią žiemą kasdien ne mažiau kaip penki žmonės specialiais peiliais skabydavo smulkius eglišakius ir spyglius, kurių miltai čia dedami prie pašarų, kaip papildomas vitaminų šaltinis. Šią žiemą, informuoja „Pergalės“ vėliava, tokį darbą atlieka vienas žmogus per pusdienį. Kolūkių mechaninių dirbtuvių vedėjas S. Mikuta ir inžinierius mechanikas P. Vaičiūnas iš nurašytų mazgų sukonstravo traktoriaus sukamą eglišakių „šukavimo“ būgną.

(ELTA)

Stendai sudomina, patraukia žvilgsnį

Įvažiuojant į Levaniškio kolūkį, pakely pasitinka gražus jaunolynas — kolūkių parkas. Čia pat galima pamatyti ir vaizdines agitacijos stendus. Stendų grupę pravažiuojančiam ir prašinančiam pasakoja apie naujosios TSRS Konstitucijos suteiktas kiekvienam piliečiui plačias teises į darbą, mokslą, sveikatos apsaugą, materialinį aprūpinimą senatvėje.

Daug įvairių stendų, skirtų socialistiniam lenktyniavimui, TSKP XXV suvažiavimo nutarimams propaguoti šiame ūkyje pasitinka ir pakelėse, ir prie visuomeninės paskirties pastatų. Daug dėmesio vaizdinei agitacijai skiria ir „Gimtosios žemės“ kolūkių vadovai, visuomeninės organizacijos.

Šis stendas žemdirbiams pasakoja apie „Gimtosios žemės“ ir Rokiškio rajono „Lėvens krantų“ kolūkių socialistinį lenktyniavimą.

Stendų grupė, skirta naujosios TSRS Konstitucijos įteiginiams Levaniškio kolūkyje.

Vyt. Bagdono nuotr.

KOIEK IYVINIS
DARTAS

Naujojoje mūsų šalies Konstitucijoje ypatingas dėmesys atkreiptas į socialistinio teisėtumo ir teisėtovos stiprinimą.

Partinių, tarybinių organų, visuomeninių organizacijų bendromis pastangomis kovojant su nusikalstamumu ir teisės pažeidimais, daug kas teigiamo jau padaryta mūsų rajono dirbančiųjų kolektyvuose.

Tačiau nusikalstamumo ir kitų teisės pažeidimo reiškių bei su tuo susijusių problemų vistik dar nemaža sutinkame kasdienybėje.

Mūsų visus bene labiausiai įaudina ta aplinkybė, kad nusikalstamumas ir teisės pažeidimas dar neretai padaro launį žmonėms, o atskirais atvejais ir nepilnamečiams, besimokantis jaunimas.

Ugdant kiekvieno žmogaus sąmoningumą, skiepiant pagarbos tarybiniam įstatymams jausmą, visuoklopiškai skatinant mūsų žmones gerbti socialistinio bendro gyvenimo taisykles, labai svarbią vietą užima teisinis piliečių auklėjimas ir teisinis švietimas.

Neatsitiktinai jau antri metai iš eilės kovo mėnuo paskelbiamas teisinių žinių propagandos jaunimui mėnesiu. Rajono teisininkų, pedagogų pastangomis sukaupiamas šiame darbe nemažas organizacinis, propagandinis, auklėjamasis darbas, aiškinant mūsų jaunimui pagrindinio mūsų šalies įstatymo — TSRS Konstitucijos — reikalavimus, pabrėžiant launosios kartos pareigas ir atsakomybę tarybinei visuomenei.

Tenka pažymėti, kad šiems renginiams visuomet didelį dėmesį skiria Kavarsko, Troškūnų, Svėdasų, Anykščių II-osios vidurinių mokyklų vadovai ir pirminės

partinės organizacijos, Troškūnų ir Kavarsko miestų ir apylinkių tarybų vykdomieji komitetai, kurie sudaro palankias sąlygas ne tik susitikti teisininkams su moksleiviais ir šiems surengti paskaitas, organizuoti juridinių klausimų-atsakymų popietes, tačiau žymiai kryptingesnis, didesnis darbas atliekamas ir su tėvais, ypač su tais, kurie neužtikrina tinkamo nepilnamečių vaikų auklėjimo.

Tačiau ne visų mokyklų vadovai, atsakingi už teisinį moksleivių švietimą ir mokymą pedagogai teisingai suprato šios priemonės reikšmę, o kažko deldami, neorganizuojama su moksleiviais susitikimų, paskaitų ir kitų priemonių.

Klaudinga būtų manyti, kad teisinio pobūdžio priemonės tikslinga organizuoti tik aštuonmetėse ir vidurinėse mokyklose. Propagandinis aiškinamasis darbas teisiškai turėtų būti atliekamas kiekvienoje įmonėje, organizacijoje, kiekviename darbe kolektyve. Darbo žmonių kolektyvuose šis darbas turi būti aktyviai vystomas, ypač tuo laikotarpiu, kai neužilgo moksleiviai bus paleisti pavasario atostogoms.

Renginio formų tarpe dominuojančią padėtį užima paskaitinė propaganda. Praėjusiais metais vien per kovo mėnesį nepilnamečių nusikalstamumo ir teisės pažeidimų tematika buvo perskaitytos 75 paskaitos, organizuoti 6 juridinių klausimų vakarai ir popietės. Šiais metais taip pat šia tematika atliekamas nemažas darbas. Deja, pasigendama mokyklose, stambiuose kolektyvuose, kur dirba daug jaunų žmonių, tokios efektyvios teisinės propagandos

formos, kaip teisinių žinių konkursų, viktorinų, literatūros teisinė-dorovinė tematika aptarimų ir kitų teminių renginių.

Rajono švietimo-kultūros įstaigų, bibliotekų darbuotojai galėtų organizuoti teisinės-dorovinės literatūros parodas ar įrengti tam tiksliu stendus, kaip pavyzdžiui, „TSRS Konstitucija — darbu, veikla, gyvenimui“. Galima būtų paruošti rekomenduojamos teisinės literatūros sąrašus „Įstatymas ir mes“, savo įėjimais organizuoti teminius vakarus jaunimui. Reikėtų plačiau demonstruoti specialius kino filmus jaunimui, ko dar pasigendame.

Rajono teisingumo organų, teisinių įstaigų darbuotojų tarpe taip pat yra nemaža trūkumų ir neveiklumo. Jeigu šiose priemonėse aktyviai dalyvauja rajono vidaus reikalų skyriaus darbuotojai, tardymo poskyrio viršininkas A. Starkauskas, nepilnamečių reikalų inspekcijos inspektorė O. Vitkunienė, rajono prokuroras V. Rimkevičius, tai atskiri teisininkai per išsila mėnesį paskaito tik po vieną kitą paskaitą arba pranešimą.

Kovo mėnuo eina į pabaigą, tačiau teisinis jaunimo ir visų dirbančiųjų auklėjamasis darbas, suprantama, neturėtų tapti trumpalaikė kampanija. Šis darbas ir toliau turi būti tobulinamas ir plėtojamas.

Tik sutelkus bendras pastangas, sumaniau panaudojus įvairias darbo formas ir priemones, kantriai ir kryptingai dirbant, galimi teigiami poslinkiai, užkertant kelią nepilnamečių nusikalstamumui ir teisės pažeidimams.

B. Pinelis
Anykščių liaudies universiteto teisinių žinių fakulteto dekanas

„Laimės žiburyje“ J. Biliūnas pasakoja apie sunkų erškėčių klotą kelią į laimę ir laisvę, apie kritusių vieton einančias naujas drąsuolių minias. Tarp jų, kurie siekė laimės žiburio ar kitiems į jį mynė takus, buvo ir nemaža rašytojo žemičių, — knygelės „Biografijos puslapiai“ — įvade rašo autorė.

Vienas pirmųjų, kurie pradėjo minti takus į laimę ir laisvę, buvo 1905 m. revoliucijos dalyviai — tarp kitų anykštėnų ir Antanas Didžiulis, kuris buvo ištremtas į Sibirą, o vėliau, pabėgęs iš ištremties, emigracijoje palaikė artimus ryšius su V. Leninu.

1905-ųjų metų revoliucionių pradėtą darbą tęsė Spalio revoliucijos dalyviai. Netoli Debeikių Stalėriškio kaime stūkso paminklinis akmuo su revoliucionieriaus bareljėlu, skirtas Spalio revoliucijos dalyviui, čekistui Juozui Opanskiui, pastatytas jo gimtosios sodybos vietoje.

Svėdasų miestelio gyvenitojai pasakoja apie svėdasietį, Spalio revoliucijos dalyvį Kazį Rimšą, kuriam buvo patikėta slaugyti sergantį V. Leniną.

Šių trijų anykštėnų revoliucionierių atminimui ir skirta Mildos Telksnytės dokumentinių apybraižų knygelė „Biografijų puslapiai“. Tai įvairių likimų žmonės, nevienodai susiklostę jų gyvenimas, tačiau visi jie siekė vieno tikslo, nepagalbėjo jėgų ir sveikatos kovoje už laimę ir laisvę.

„Kartį piemenuko duonėlę pas buožę. O taip norisi pažinti raides, ganyti ne buožės bandą, o juodas avėles po baltas lankesles. Paliko Juozukas buožės kiemą.“

M. Telksnytė. Biografijų puslapiai, „Mintis“, 1979 m.

Motina ryžosi išleisti į Debeikių prading, paskui trečia ir ketvirta klasės Vyžuonose. Teko mokyti Leliūnuose, Anykščiuose, Utenos gimnazijoje. Tik knygų, mokslo pagalba galima surasti kelią į laimę ir laisvę. Nors motina norėjo, kad J. Opanskis taptų kunigu, bet jis pasirinko visai priešingą kelią. Pirmojo pasaulinio karo metais pasitraukė į Petrogradą. Nuo 1916 m. jis

— RSDDP(b) narys. Revoliucinė veikla suvedė su J. Janoniu, E. Tautkaite ir kitais pažangiais lietuviais. Laimėjus Spalio revoliuciją, J. Opanskis kovojo už revoliucijos pergalę savo tėvynėje. Autorė rašo, jog gimtajame Stalėriškio kaime jau 70 metų brandina vaisius J. Opanskio rankomis sodinta obelis. Tos rankos, pasodinusių obelį, mokėjo apginti ir Tarybų valdžią.

Jaudinanti trečioji apybraiža „Aklojo muzikanto sūnus“. Gal todėl, kad tėvo akys niekuomet nematė saulės, žvaigždžių mirgėjimo, sūnus Kazys plačiai atvertomis akimis žvelgė į ateitį, kuria regėjo savo svajonėse. Visa šeima dėjo pastangas, kad nuvirstų caro sostas. Aklojo muzikanto dukterė taip pat vilkėjo kario milinę. Jau septyniolikos metų Elžbieta Rimšaitė išmoko valdyti ginklą. Kazys gi, besimokydamas Tartu universiteto medicinos fakultete, įsijungė į revoliucinę veiklą. Vadavo studentų socialdemokratų bolševikų grupę. Teko dirbti pagrindinį darbą su V.

Rekašiumi. K. Požela. K. Rimšos gyvenimo kelias rėkanti kryžiuosi su anykštėno J. Opanskio gyvenimo keliu. Jie abu ne tikai dalyvavo Spalio revoliucijoje, kūrė Tarybų valdžią Lietuvoje, bet ir kovojo už jos stiprinimą, abu buvo Raudonosios Armijos gretose plietinio karo metais.

Skaityti šią kraštotyrinę, turtingą dokumentiką, muziejinėmis nuotraukomis iliustruotą knygelę, žvelgi į tuos valingus veidus ir imi didžiulius savuoju rajonu, kuris davė tiek žymių sūnų ir dukterų. Apie mūsų garbiuosius rašytojus, poetus jau žino ir už Lietuvos ribų. O šis leidinys iš pirmojo kregždės primins tuos, kurie atnešė laisvės pavasarį.

Kęstutis Arlauskas

Atgijo J. Biliūno personažai

Gausaus jaunųjų žiūrovų būrio dabar susilaukia Vilniaus „Lėlės“ teatras, kuriam rodoma Sigito Gedos sukurta poema „Ak, vija pinavija“ pagal Jono Biliūno apsakymus „Kludžiau“, „Jonukas“ ir „Laimės žiburyje“.

Ši spektaklį režisavo ir lėles bei dekoracijas kūrė V. Mazūras. Pastatymas yra skirtamas mūsų žemėčio rašytojo J. Biliūno 100-ųjų gimimo metinių jubiliejui.

B. Vytaitis

KELIONIŲ ĮSPŪDŽIAI

Troškūnų vidurinės mokyklos bendrabutyje gyviantys mokiniai susitiko su Panevėžio liaudies teatro aktoriumi Vytautu Juškevičiumi. Jis įdomiai papasakojo apie kelionę baidarėmis Karelijos ežerais, parodė atsivertusias skaidres. Po to suvaidino keletą intermedijų. Labiausiai visiems patiko intermedija „Kas yra svarbiausia mokytojo darbe“.

Troškūnų KPTM Nr. 2 komjaunimo komiteto sekretorė P. Kustienė vasarą pabuvojo Irake, Sirijoje, Jordanijoje. Ji pasidalino kelionės įspūdžiais. Pasiūkus P. Kustienės pasakojimo, peržiūrėję foto nuotraukas, mes daug sužinojome apie arabų šalių gyvenimą, būties, papročius, apie arabų vaikų gyvenimą.

Už įdomius pasakojimus mokiniai sveikiamis liko labai dėkingi.

M. Lukoševičiūtė
Bendrabučio tarybos pirmininkė

Stiklo plastikas — šiltnamiams

Siltnamiuose, dengtuose stiklo plastiku vietoj įprastinės polietileno plėvelės, daržovių derliai padidėja pusantro karto. Nauja medžiaga, kurią gamina Latvijos TSR Kalnciemio statybinių medžiagų kombinatas, gerai praleidžia dienos šviesą, tarnauja penkis-šešis kartus ilgiau už plėvelę.

(TASS-ELTA)

KOLEKTYVINIS
DARBAS

3 psl. 1979. III

J. Biliūno 100-osioms gimimo metinėms artėjant

RAŠYTOJO GIMTINĖS PRAEITIS

Kaimas, kur gimė, augo, formavosi tauri asmenybė — rašytojas J. Biliūnas, — traukia visus, kas myli literatūrą. Artėjant rašytojo 100-osioms gimimo metinėms, mūsų mokyklos humanitarai dalyvavo ekspedicijoje. Jie skersai išlįgo išvaikštojo Niūronis bei aplinkinius kaimus — Pavares, Stakes, Paandrioniškį, kalbėjosi su daugeliu vietinių gyventojų.

Ekspedicija davė daug naudos, mokėmės bendrauti su žmonėmis, arčiau susipažinome su Lietuvos kaimo istorija, buitimi ir papročiais.

Už tai, ką sužinojome, esame be galo dėkingi Niūronių, Pavarių, Paandrioniškio žmonėms.

Kai kuriomis mintimis iš ekspedicijos ir norėjęs pasidalinti.

Niūronys minimi istoriniuose šaltiniuose XVII amžiuje. Tačiau, kaip atrodė kaimas, pavyzdžiui, XIX a. pradžioje, šiandien būtų sunku pasakyti. Gimtojo krašto peizažą rašytojas nupešė apsakyme „Lazda“. „Dabar gimtasai mano sodžius stovi ant kalnelio, netoli Svėtosios, — plikumoje, pro kurią vėjas smėlį nesioja, tik iš žemių šalies tiesiasi nuo jo toli toli miškai, ir iš šonų kur ne kur išmėtyti nedideli jauni pušynėliai. O dar nelabai seniai, mano atminime, visos šios sodžius miškuose paskendęs niūksio“. Senesni žmonės dar prideda, kad tuose tamsiuose, niūriuose miškuose tik meškos niarodavo. Iš to ir kiles kaimo pavadinimas — Niūronys.

Kaime XX a. pradžioje buvo apie 30 sodybų. Aštuoniose sodybose, įsikūrusiose pakalnėje, palė keliai, einantį iš Anykščių į Andrioniškį, gyveno patys vargingiausi žmonės. Kiti, turintys daugiau žemės, gyveno kalne.

Biliūnų sodyba buvo kai-

mo pakraštyje, įkalnėje. Netoli kiurksojo dūminė Jakiniųų pirklė.

Kelio, kur dabar eina pro Biliūno sodybą, nebuvo. Nuo kaimo Biliūnų sodyba skyrė drėgna pievelė, priaugusi alksnių ir žilvičių. Pievelė tekėjęs upelis (dabar irgi žymus). Per jį buvo permesas lieptelis. Perėję jį ir įkopę į kalnelį, Biliūnai atsidurdavo pačiame kaime.

Baudžiavos laikais Niūronys buvo pono Marikonio (kiti sako Marikalnio) valdos. Kaimas baudžiavą ėjo Aknystų dvare. Bet kartą ponas Marikonis lošęs kortomis su ponu Venslavavičium. Marikonis Venslavavičiui pralošė Niūronis bei jų žemes. Ir nuo to laiko Niūronių žmonės ėjo baudžiavą Burbiškio dvare.

Dvare baudžiaininkai dirbdavo visus laukų darbus: ardavo, šienaudavo, įvėsus sudorodavo, kuldavo. Be minėtų darbų, per dieną turėdavo prirauti pusę kapos linu. Kam nesisekdavo, tas dirbdavo pusę nakties. Paskui dvaro urėdas suskaiciuodavo pėdelius

Dvare baudžiaininkai negaudavo valgyti. Turėdavo nešis savo. Dažnai pritrūkdavo duonai grūdų. Prašydavo dvare pelų. Tokia su pelais duona ir išsikepdavo.

Jokių teisių, nė kam pasiskųsti žmonės neturėjo. Būdavo, kad kuris baudžiaininkas labai nepatirdavo ponam. Kartą ponas išvarė jam netikusį Tugį ir apgyvendino toje vietoje Biliūną (rašytojo tėvą).

A. Vienuolis, pasakodamas apie savo žemietį Joną Biliūną, išnešdavo iš klėtėlės parodyti lazda, kuri Burbiškio dvaro prievaizdas mušė rašytojo tėvą, ir vėliau paliko jam atminimui.

Dvarininkai ir jų tarnai būdavo labai žiaurūs. Urėdas už mažiausią prasikaltimą mušdavo bižūnu arba plakdavo rykštėmis. Kad, labiau skaudėtų, kiekvienam šėrimui imdavo naują rykštę. Įkirsdavo 30–40 rykščių už pavėlavimą, neatėjimą į darbą ir pan. Kartą Venslavavičiaus urėdas Paškevičius užliko vaiką, kažką valgantį. Priėjęs pamatė, kad valgo varpas. Skaudžiai vaiką suėmė.

Pasitaikydavo, kad patys baudžiaininkai, nebepakeldami sunkaus jūngo, pasipriešindavo. Pono Marikonio įvėsus kuldavo daugiau kaip 100 žmonių. Kartą dvaro urėdas palindo po jais, norėdamas įsitikinti, ar gerai baudžiaininkai dirba, ar netinginiauja. Kulėjam pamatė urėdą, palindusį po jais, stvėrė kultuvus ir tol mušė, kol užmušė. Ponui gi pasakė, kad urėdo visai nematė.

1863 metais įžiebė žmonių širdyse daugiau vilčių. Patys drąsiausi išėjo į sukilimą ir iš Niūronių apylinkių. Tokių tarpe minimas Pavarių Uzdona. Pralaimėjus sukilimą, valdžia konfiskavo jo žemę, žmoną su ketvirtu vaikų išvarė iš namų. Visus tuos pasakojimus nuo vaikystės girdėjo J. Biliūnas. Jie atsispindėjo ir jo kuryboje.

Ekspedicijos dalyviams ypatingai stebino liaudies žmogaus išstvermingumą ir atsparumą. Valgė prastai, daug ir sunkiai dirbo, bet išgyveno gana ilgai — 100, 125 metus. Žinoma, silpnėsi išmirdavo vaikystėje. Domicelė Biliūnienė, rašytojo gimtinė, pasakojo apie savo senelę: „sulaukė 100 metų, buvo labai sveika ir stipri. Būdavo, kai nueina pirtin vanotis, tai mėgdavo labai karštą garą... Turėjo labai gerą apetitą: jokio valgio išmest neleidavo... Niekada nesirgo... Jauna būdama eidavo į Burbiškio dva-

nukeltai 4 psl.

RAŠYTOJO GIMTINĖS PRAEITIS

atkeltais žingsniais

Aukštaitijoj. Vaikystėje J. Biliūnas žinojo apie tėvo knygas ant aukšto, atsiminė, kaip motina kratos metu lietuviškus rašius slėpė krosnies pelenuose.

Niūronyse veikė ir slapta lietuviška mokykla. Tokloje mokykloje J. Biliūnas išėjo pradžios mokslo. „Mano tris mėnesius leido mokyti pas daraktorius. Tada buvo draudžiama mokyti lietuvių kalba, — skaitome Teklės Starienės atsiminimuose. — Kiek kaimie mokydavosi vaikų, tiek daraktorius išbūdavo savaicių... Būdavo, sustumdami stalius, vaikai apsidėdavo. Mokytojas sėdė vidury stalių. Pasikviečia vaiką ir liepia skaityti. Jei paskaito, užduoda toliau. Plunksna vedžiodamas, parodo iki kurios vietos išmokti. Eidamas apie stalius, vaikas turi išmokti skaityti. Mokytojas gaudydavo, drausdavo mokyti. Kai sužinodavo, kad atvažiuoja žandarai, visi išlakstydavom“. Taip teko mokyti ir būsimajam rašytojui. Juozapas Biliūnas, rašytojo tėvas, mokslą vertino ir stengėsi ne tik sūnus, bet ir dukterį (tais laikais buvo manoma, kad mergaitėms mokslas visai nereikalingas) pramokyti. Tuo tarpu daugelis niūroniečių liko beraščiai arba mažaraščiai.

Plečiantis kapitalistiniams santykiams, kaimie vis labiau įsigali stambūs ūkininkas, o mažieji, neišlaikydami konkurencijos, parduoda savo sklypelį turtingesniai kaimynai. Viena dalis valstiečių bežemių ar mažžemių eina tarnauti pas ūkininkus, kita — pas dvarponius, o trečia dalis važiuoja į Rusijos pramonės miestus. Biliūnų buvo didelė šeima — 9 vaikai. Iš jų 2 mirė maži, gyveno 3 dukterys ir 4 sūnūs. Žemės, tiesa, turėjo 26 ha. „Bet ir žemė žemėl nelygū“, — anot niūroniečių. Buvo pavojus,

kad ateityje ūkis susimulkės. Norėdamas prasimanyti daugiau pinigų, rašytojo tėvas vedė iš miško medžius parduoti. Darbas buvo sunkus. Susirgo ir visai pasili-go. Vienas sūnus išvažiojo į Rygos fabrikus uždarbiauti, antras — į Ameriką, o Joną leido mokyti.

Aple skirtingą materialinę padėtį aiškiai byloja sodybos. Mažžemėiai dažniausiai gyveno dviejų galų dūmėse, pirkiose. Ant kalno gyvenančių sodybose, be gyvenamosios trobos, stovėjo 1–2 klėty, tvartas, klojimas, daržinė. Du ūkininkai turėjo pirtis ir vienas jaują. Aplinkui kalno sodybas augo liepos, beržai.

Tipiškas kalne gyvenamasis namas buvo didelis, dviejų galų: viename gale gryčia, kitame — kamara ir seklyčia („stancija“), per vidurį priemenė.

Kaipgi atrodė Biliūnų sodyba? Be gyvenamojo namo, stovėjo dvi klėty, klojimas, tvartas, daržinė, netoli buvo išmūrytas rūsys, pirtelė už kalnelio. Gyvenamasis namas skyrėsi tuo, kad per vidurį einanti priemenė ir kamara buvo išsikūsiusi į išorę.

Biliūnai turėjo didelį sodą. „Jaunimas jame mėgo ruošti gegužines“, — atsimena Gasparas Kazlauskas. Biliūnai sakydavo: „Slinkite obuolius, serbentus valgykite, kiek norite, tik žiūrėkite, kad nenulaužtumėte nė menkiausio medelio...“.

Apie 1906–1909 metus gyvenamasis namas buvo perstatytas ir stovėjo taip, kaip dabar. Mykolas liko senoje vietoje, atsidalijo Antanas.

Po rašytojo brolio Mykolo mirties namas dar kartą buvo perstatytas 1932 m. Skirstantis į vienkiemius, Mykolo sūnus Jonas nusikėlė du trečdalius namo. Juozas pasistatė naują pusę trobos, tačiau gyvenamasis namas išėjo trumpesnis.

Kaip bebūtų pasikeitę Niūronių apylinkė bei pati

Biliūnų sodyba, vis tiek čia kiekvienas žingsnis mena rašytoją. „Rašytojo brolis Mykolas, — skaitome Rozalijos Tuskenienės atsiminimuose, — pasakodavo, kad už daržinės, prie tvoros augo šermukšnis. Jonas, dar vaikas būdamas, nušovė kalytę, atsisėdo po šermukšniu ir ilgai verkė... Tėvas pasakodavo, ir kaip dėdė Antanas vedė nusenų Brisių pamiškėn nušauti“.

Skaidydami anksčiau mūsų mokyklos mokinių užrašytus atsiminimus, matome, koks brangus J. Biliūnui buvo gimtasis sodžius, jo žmonės. „Susitikęs su giminėmis, visada pasibučiavo, atkišęs barzdėlę. Visiems būdavo malonus. Mylėjo biednus ir vargšus. Būdavo, sutiks kokį dieduką, visada užkalbina, paguodžia. „Biednų pakraipos“, — sakydavo apie jį“. (Marijona Banienė). Iš atsiminimų matome, kad rašytojas labai mylėjo vaikus, ir vaikai jam tuo pačiu atsilygindavo. „Tai gėlyčių, tai uogelių nuskynė alnėša dėdė!“.

Jaudinančias eilutes apie pirmąją viešnagę Niūronyse gavome iš rašytojo žmonos Julijos Biliūnienės: „Apsistojome pas brolių Antaną Niūronyse. Viskas mane žavėjo: aplinka, reginiai, žmonės. Aš buvau tartum devintame danguje. Kur nepažvelgsi, akį vėrė. Jaunystės nepažabosi. Dar saulutė netekėjo, o jau mudu nubadė tarėmės eiti pabraidyti po rasas Sventosios pakrantėje. Patyliukais apsiirgėme, basi išbėgom į laukus, pievas laimingi kaip vaikai. Na! Ir nuostabus buvo rytas! Ramu, tyku, šilta. Tik ir girdi įvairių paukščių rytinį čiulbėjimą. Panorama keitėsi, vaizdai įvairūs, rodėsi, gražesni vienas už kitą... Mūsų, rodos, skriejame. Pilni vilčių ateičiai, planų begalės: kurti, padaryti, kovoti, sutriuškinti vergijos pančius — na, ir parašyti vieną kitą tomą. Galvojome kalnus darbu suversti. Mūsų vidaus pasaulyje tik puikliausias gėlės pražydės...“.

„Paskutinę vasarą dėdė Jonas buvo jau ligotas. Nebėrūpėjo ir išdaigos. Buvo liudnas, susimąstęs. Vaikščiodavo apsiirgęs juodais berankoviais kailinukais. Mažai dėdė bevaikščiojo, daugiausia gulėdavo gonkuose arba kambary. Namo gonkai buvo apaugę vijokliais, prieš langus augo dideli alyvų krūmai...“ (iš R. Tuskenienės atsiminimų).

Niūronyse buvo tokia tradicija: kiekvieną vakarą vyrai, susirinkę būrin, dainuodami pereinavo iš vieno Niūronių kaimo galo į kitą, tik po to eidavo gulti. Ta daina lyg ir susiejo „Zvaigždės“ Simono laikus, kai nuo dainų miškai skambėjo, su mūsų diena...

Peržvelgę ekspedicijos medžiagą, matome, kad rašytojas J. Biliūnas dar vaikystės metais savo artimoj aplinkoj stebėjo gana sudėtingą gyvenimą. Apie baudžiavos gadyne, apie skriaudas, patirtas nuo ponų, be abejo, girdėjo kur kas daugiau, negu mes šiandien.

Poreforminis kaimas, kur gana greitai įsigali visko viešpatys — pinigais, prieš rašytoją akis atsiskleidė taip pat su savo skriaudom ir neteisėbėmis... Bet laudies žmogus liko optimistas, ištvėrimingas. Visa tai meniniai vaizdai atgijo geriausiose J. Biliūno kūriniuose.

Saulius Šiaučulis
Anykščių J. Biliūno
vidurinės mokyklos
Xa klasės mokinys

Mirus ALGIRDUI ZUKUI, gilaus liūdesio valandą reiškia meilę, palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimam mamytel. Paltinai ir Jurkštiečiai.

Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynas“ kapitalinės statybos ir statybos remonto skyrių darbuotojai

ALDONAI TYLIENEI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užuojautą reiškia Kaimynai.

IRENAI DAGIENEI
Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimam mamytel. Paltinai ir Jurkštiečiai

PRANUI LACKUI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai palengvina Jūsų skausmą, mirus mylimam mamytel. Anykščių BGAK administracija ir profsąjunginė organizacija

IRENAI DAGIENEI
Liūdesio valandą, mirus mylimam mamytel, tepalengvina Jūsų skausmą mūsų nuoširdūs užuojautos žodžiai. Anykščių vartotojų kooperatyvo darbuotojai

DIENU ATGARSAI

NEREIKĖTŲ UZGRIOZDINTI

Malonu užsukti į Anykščių universalinės parduotuvės naujai pertvarkytus, skoningai apipavidalintus skyrius. Gerai, kad prekybininkai susirūpino prekių reklama, atkreipė dėmesį į vitrinų estetiką, pasistengė, kad pirkėjams būtų patogų, aki-vaizdu.

Bet tik lėjęs į universalinę parduotuvę vaizdą gadiną vestibulyje sukrautos įvairios dėžės. Jų visa stirta stovi ir prie suvenyrų-dovainų skyriaus. Jūs ne tik gadiną vaizdą, bet ir trukdo praeiti, ypač sekundiniams, kai parduotuvės suplūsta daug žmonių. Tai nepuošia parduotuvės, tomis dėžėmis nereikėtų užgriozdinti praėjimo, laisvą plotą paversti sandėliu.

DINGSTA ENTUZIAZMAS

Kai pradėdama viename ar kitame kolektyve kalbėti apie organizuojamą ekskursiją, daugelis pasišauna vykti, susidaro netrumpas norinčiųjų sąrašas. Bet ekskursijų rengėjų praktika byloja, jog atėjus ekskursijos dienai, nemažai norėjusių

kelti atsisako, atsiranda įvairių priežasčių. Kad būtų užpildytos vietos autobuse, tenka organizatoriui ieškoti kitų, prašinėti net ir iš kitų įstaigų. Tad neretai būna, jog vyksta ir tie, kuriems ta ekskursija nelabai reikalinga, kitokie jų pasivažinėjimo tikslai...

Kažin, ar visuomet greitai pritarusieji ekskursijai į ją neišvyksta dėl svarbių priežasčių? Vienas, kitas, trečias panašus atvejis, ir ekskursijų organizatoriams dingsta entuziazmas jas organizuoti.

NE TUO ADRESU

Neretai į laikraščio redakciją ateina žmonės, kurie prašo kolūkiams, įstaigoms, organizacijoms atspausdinti blankus, saskaitų knygučių ir panašiai. O į spaustuvę atėjusieji kartais sūdo savo korespondenciją arba pageldauja, jog laikraštyje būtų patalpinta užuojauta, skelbimas. Deja, jie kreipiasi ne tuo adresu. Matyti, kai kurie žmonės redakciją ir spaustuvę laiko viena įstaiga, o iš tiesų yra dvi skirtingos įstaigos. „Kolektyvinio darbo“ redakcija yra tik užsakovas, kuriai spaustuvė spausdina laikraštį. Todėl, norint patalpinti straipsnį, skelbimą į laikraštį, reikia kreiptis į redakciją, o blankų, orderių ir kitoklų spausdinių reikalais tenka klausimą spręsti pačioje spaus-tuvėje.

A. Rūtenis

Sodininkų susirinkimas

Gili ir šalta šių metų žiema, be abejo, padarė tam tikros žalos ir soduose. Nors dabar negalima kategoriškai tvirtinti, bet, matyt, dalis vaismedžių bus iššalę. Todėl labai svarbu iš pat ankstyvo pavasario rūpintis prižiūrėti likusius vaismedžius ir vaiskrūmius. Aptarti sodininkams iškvienčių uždavinių 1979 m. kovo 24 d. 11 val. Anykščių kino teatro salėje susirinko kolektyvinio sodo „Silelis“ nariai.

H. Dabužlinskas

Redaktorius ST. VINCIONAS

Dėl ALGIRDO ZUKO mirties nuoširdžiai užjaučiame velionio šeimą ir artimuosius.

Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynas“ administracija ir profsąjunginė organizacija

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reiškia meilę, palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimam mamytel. ALDONAI TYLIENEI.

Prekybos bazės darbuotojai

ALDONAI TYLIENEI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, netekus mylimo tėvelio.

Prekybos bazės administracija ir profsąjungos komitetas

GAILUTEI BRAUKYLAITEI

Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, netekus mylimo tėvelio. Burbiškio aštuonmetės mokyklos VI klasės mokiniai ir vadovai

ADELEI ZUKIENEI

Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai palengvina Jūsų skausmą, mirus mylimam vyrui. „Gintaro“ kolūkio paukščių fermos darbuotojų kolektyvas

Reikalinga

Anykščių statybinių medžiagų kombinatui reikalingi: vyr. inžinieriaus pavaduotojas, san. technikas. Vikių ir Rubikių cechams — šaltkalviai, suvirintojai, elektromonteriai ir kitų profesijų darbininkai.

Vikių ir Rubikių cechuose aprūpinama žinybiniais buliais arba suteikiamas sąlygos gyvenamojo namo statybai, aprūpinant kombinato statybinėmis medžiagomis. Kreiptis į kadry skyrių arba skambinti telefonu 5-19-72.

Administracija

Anykščių miškų ūkiui reikalingas miško ruošos meistras, autobuso vairuotojas, suvirintojas elektrar ir dujomis, motopjūklininkai ir šakų genėtojai.

Direktorius

Anykščių ATJ reikalingi: vairuotojai, autošaltkalviai, konduktorės, santechnikai, liutojai, tiekėjas.

Kreiptis į kadry skyrių arba skambinti telefonu 5-23-72.

Administracija

Liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui. DANUTĖ PEČILIENE nuoširdžiai užjaučia Utenos mėsos kombinato buhalterijos darbuotojai.

ŽINIOS

APIE BENDRĄ PIENO GAMYBĄ IR PRIMELZIMĄ IS KARBVS PER PARĄ 1979 m. kovo 12—19 DIENOMIS, LYGINANT SU PRAEJUSIŲ METŲ TUO PACIU LAIKOTARPIU

Okio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc. lyginant su 1978 m.	Iš karvės kg	per parą	+,-, lyginant su 1978 m.	Okio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc. lyginant su 1978 m.	Iš karvės kg	per parą	+,-, lyginant su 1978 m.
Kurkliai	108	9,3	+0,7		„Atžalynas“	90	6,7	-1,3	
Levaniški	107	9,4	+1,0		Jakšiški t. ūkis	89	8,1	-1,0	
„Svyturys“	105	9,9	+0,5		„Puntukas“	87	7,6	-0,5	
Sodininkystės t. ūkis	103	10,9	-		„Gimtoji žemė“	86	7,6	-1,4	
„Pirmyn į komunizmą“	102	8,6	-		„Gintaras“	85	7,3	-1,3	
„Lenino keliu“	101	10,0	+0,1		„Aukštakalnių“	84	8,1	-2,0	
M. Melnikaitės	101	6,1	+0,4		Stakuniškio t. ūkis	84	7,7	-1,7	
Skieponys	101	6,0	-0,1		K. Staro	83	7,3	-1,1	
Svėdasai	100	8,7	-		Andrioniškis	83	7,1	-1,6	
Elimininkų eksp. ūkis	99	8,3	-0,3		„Gegužės pirmoji“	81	7,4	-1,7	
Aknystų pagalb. ūkis	98	8,4	-0,6		Raguvelės t. ūkis	80	5,9	-1,5	
„Už taiką“	98	6,3	-0,1		Naujasodžio t. ūkis	77	6,0	-1,7	
„Anykščių žilėlis“	97	8,0	-0,4		„Vienybė“	77	5,4	-1,7	
„Ateitis“	96	7,6	+0,2		Surdegis	74	5,4	-1,9	
„Nevežis“	93	7,9	-0,7		Cerniachovskio	68	5,9	-3,0	
„Aušra“	92	6,4	-0,6		RAJONE:	91	7,4	-0,9	
„Ąžuolas“	91	6,9	-0,4		Anykščių rajono valstybinės statistikos informacinė skaičiavimo stotis				

67262 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktorius 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laišky ir žemės ūkio skyrių 5-14-83.

«Коллективные дарбы» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Литвы и Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuvė, namo rutacine maišna. Ind. 67352

„Lėšų skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spaustuė, J. Janonio 31. Spausdinama antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 10.834 Užsak. Nr. 480